

финансирования экономического развития в нашей стране, а также в сфере разработки законодательного обеспечения секьюритизации и развития внутренней инвестиционной базы в Украине.

Источники и литература:

1. Бурмака М. О. Секьюритизация як інструмент регулювання ринку позикового капіталу : міжнародний досвід та перспективи розвитку в Україні : [Електронний ресурс] / М. О. Бурмака. – Режим доступу : [http://www.lib.academy.sumy.ua/library/Visnik_2_\(25\)_2008.htm](http://www.lib.academy.sumy.ua/library/Visnik_2_(25)_2008.htm).
2. Бэр Х. П. Секьюритизация активов / Х. П. Бэр. – М. : Волтерс Клувер, 2006. – 624 с.
3. Грошово-кредитна та банківська статистика : [Електронний ресурс] // Бюлетень Національного банку України. – 2011. – № 2. – Режим доступу : <http://bank.gov.ua/>.
4. Звіти Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ssmc.gov.ua.
5. Мошенський С. З. Трансформаційні процеси на світових ринках цінних паперів / С. З. Мошенський // Фінанси України. – 2009. – № 7. – С. 54-63.
6. Проект програми розвитку фондового ринку України на період з 2011 по 2015 рік : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ssmc.gov.ua.
7. Улюкаев С. Секьюритизация активов и секьюритизация банковских активов: как трактовать? : [Электронный ресурс] / С. Улюкаев. – Режим доступа : <http://instituciones.com/general/1678-sekyuritizaciya-bankovskix-aktivov.html>.
8. Финансово-кредитный энциклопедический словарь / под общ. ред. А. Г. Грязновой. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 1168 с.
9. Mapping global capital markets 2011 Aug. 2011 : [Электронный ресурс] / by Charles Roxburgh, Susan Lund, John Piotrowski. – Режим доступа : http://www.mckinsey.com/Insights/MGI/Research/FinancialMarkets/Mapping_global_capital_markets_2011

Бондар А.В.

УДК 336

КЛАСИФІКАЦІЯ КАПІТАЛУ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

У наш час все більшої уваги вартує приділяти сфері охорони здоров'я. Вона є важливою сферою суспільного життя, внутрішньою функцією і частиною соціальної політики держави [2, с.108]. Оскільки саме галузь охорони здоров'я має визначальний вплив на стан та склад, процеси формування і розвитку потенційно активного населення. Погіршення екології, катастрофи техногенного характеру, політична та економічна нестабільність в Україні мають негативний вплив на такі показники як природний приріст, смертність та народжуваність, міграційні процеси і показники стану здоров'я населення. Відповідно в гіршу сторону змінюється якісний та кількісний склад потенційно активного населення. В свою чергу це затримує технологічний і економічний розвиток країни.

Важливу роль тут відіграють лікувально-профілактичні заклади, як частина закладів охорони здоров'я, які займаються наданням винятково медичних послуг населенню. Проте якість медичних послуг, що надаються даними закладами безпосередньо залежить від їх рівня забезпечення капіталом. Звідси випливає, що капітал являється одним із ключових факторів ефективного функціонування лікувально-профілактичних закладів. Не менш важливим є удосконалення схем розподілу фінансових ресурсів всередині галузі, яке має спиратись на виробленні, узгодженні та загальноприйнятті критеріїв діяльності медичних закладів [4, с.300].

Дослідженню основних аспектів капіталу лікувально-профілактичних закладів у наукових дослідженнях увага приділяється недостатньо, оскільки основний інтерес припадає на проблеми фінансування галузі охорони здоров'я України.

В останніх дослідженнях акцентувалась нами увага на визначенні терміну “капітал лікувально-профілактичних закладів” та основних його особливостей, взаємозв'язку з промисловим капіталом та капіталом соціальної сфери. Проте невирішеною проблемою залишається класифікація капіталу лікувально-профілактичних закладів.

Основною метою дослідження є виділення основних ознак, за якими можна систематизувати капітал лікувально-профілактичних закладів.

У літературних джерелах науковці більше приділяють уваги класифікації медичної техніки. Баєва О.В. пропонує загальну класифікацію медичної техніки: медичні інструменти, медичні апарати для діагностики і терапії, ендоскопічні прилади і апарати, рентгенівські прилади та приладдя, раїдологічна та терапевтична техніка і т.д. [1, с.5-6]. Хоча це все являється складовими елементами капіталу лікувально-профілактичного закладу. Чуприков А.П. і Марков Ю.І. окремо виділяють “медичну техніку” і “медичний інструментарій” [5, с.4]. Однак, у цьому дослідженні нас цікавлять саме ознаки систематизації капіталу лікувально-профілактичного закладу, а не його окремих складових, що у свою чергу дослідники вважають одним із фундаментальних елементів для “клінічного менеджменту”. Клінічний менеджмент – це один з економічних методів управління у сфері охорони здоров'я і клініко-економічного аналізу лікувально-діагностичного процесу. Під ним розуміють управління інтелектуальними, трудовими, матеріальними та

фінансовими ресурсами лікувально-профілактичних закладів з метою забезпечення ефективності і якості лікувально-діагностичного процесу [3, с.46].

Для початку слід ознайомитись з визначенням “капітал лікувально-профілактичних закладів”. Капітал лікувально-профілактичних закладів – це загальна величина коштів у матеріальній, нематеріальній та грошовій формах, що вкладається в активи, тобто джерела коштів (ресурсів), які забезпечують функціонування зазначених закладів спрямоване на відновлення, зміцнення та збереження здоров'я людини, а також з метою отримання доходу. Важливо додати, що лікувально-профілактичні заклади не мають комерційної цілі, окрім юридичних чи фізичних осіб, які займаються приватною медичною практикою.

Незважаючи на те, що капітал лікувально-профілактичних закладів значно відрізняється від промислового капіталу, можна використовувати при його систематизації деякі ознаки класифікації останнього. Таким чином, ми виділяємо 12 ознак, за якими можна класифікувати капітал лікувально-профілактичних закладів:

- 1) залежно від виду лікувально-профілактичного закладу:
  - капітал лікарняного закладу;
  - капітал лікувально-профілактичного закладу особливого типу;
  - капітал диспансера;
  - капітал амбулаторно-поліклінічного закладу;
  - капітал санаторно-курортного закладу;
  - капітал закладу переливання крові, швидкої та екстреної медичної допомоги.
- 2) за джерелами формування:
  - капітал, сформований за рахунок державних джерел (як правило, формується за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів, коштів виділених на фінансування цільових програм сфери охорони здоров'я);
  - капітал, сформований за рахунок коштів недержавних доброчинних фондів спеціального медичного призначення, в тому числі іноземних;
  - капітал, сформований за рахунок приватних джерел, коштів приватних фізичних і юридичних осіб.
- 3) за об'єктом вкладання:
  - основний капітал лікувально-профілактичних закладів (тобто фінансові ресурси, що формують сукупність основних фондів: будівлі, машини, устаткування, обладнання і т. д.);
  - оборотний капітал лікувально-профілактичних закладів (представлений фінансовими ресурсами, що формують медичні матеріали, медичні вироби одноразового призначення, фармакологічне забезпечення, тощо).
- 4) за натурально-речовою формою:
  - капітал лікувально-профілактичних закладів у матеріальній формі (до нього відносять будівлі, машини, медичні прилади та пристрої, медичний інструментарій та інше);
  - капітал лікувально-профілактичних закладів у нематеріальній формі (як правило сюди належать патенти на застосування окремої методики лікування-реабілітації чи використання певних медичних пристроїв, апаратури, приладів);
  - капітал лікувально-профілактичних закладів у фінансовій формі (представлений цінними паперами та грошовими коштами на рахунках, які є у володінні закладу,).
- 5) за формою власності:
  - державний капітал лікувально-профілактичних закладів (капітал, який підпорядковується державним та місцевим органам влади);
  - приватний капітал лікувально-профілактичних закладів (власниками являються фізичні чи юридичні особи, які отримали дозвіл на здійснення приватної медичної практики).
- 6) залежно від рівня на якому він формується:
  - капітал лікувально-профілактичних закладів, сформований на місцевому рівні (як правило, формують органи місцевої влади або приватні фізичні та/або юридичні особи);
  - капітал лікувально-профілактичних закладів, сформований на загальнодержавному рівні (формується державними органами країни);
  - капітал лікувально-профілактичних закладів, сформований на міждержавному рівні (зазвичай його формують різноманітні міжнародні організації, уряди інших країн за програмами підтримки сфери охорони здоров'я країн, які мають у цьому потребу, фізичні і юридичні особи, що не є резидентами, тощо).
- 7) залежно від цілей медичних послуг, які надаються лікувально-профілактичними закладами:
  - капітал профілактичних закладів (формується для закладів та цільових програм, головною метою яких є профілактика порушення життєдіяльності людини);
  - капітал лікувально-реабілітаційних закладів (формується для тих лікувально-профілактичних закладів, основними цілями яких є лікування та реабілітація населення).
- 8) за джерелами інвестування у сферу лікувально-профілактичних закладів:
  - індивідуальні вкладення населення (зазвичай представлені благодійною допомогою);
  - інвестиційні ресурси підприємств (даний капітал створюється підприємствами як з благодійною метою, так і з метою безоплатного чи пільгового медичного обслуговування їх працівників);
  - державна підтримка (як правило, представлена державною допомогою за певними цільовими програмами);
  - інші вкладення окремих суб'єктів господарювання.

9) за національною приналежністю власників капіталу:

- національний капітал лікувально-профілактичних закладів (власниками капіталу є резиденти країни);
- іноземний капітал лікувально-профілактичних закладів (власниками капіталу є нерезиденти країни).

10) за правовою формою використання:

- легальний капітал лікувально-профілактичних закладів (капітал, який за своїм походженням, використанням і вартістю відповідає усім законодавчим нормам);
- тіньовий капітал лікувально-профілактичних закладів (капітал, який не відображається у фінансовій звітності або ж не відображена його реальна вартість, приховується від фіскальних органів).

11) за використанням у процесі надання (функціонування лікувально-профілактичних закладів) медичних послуг лікувально-профілактичними закладами:

- функціонуючий капітал лікувально-профілактичних закладів (капітал, який використовується у повному обсязі відповідно до встановлених норм і нормативів);
- нефункціонуючий капітал лікувально-профілактичних закладів (капітал, який не використовується за певними причинами закладом у процесі свого функціонування, хоч і перебуває на його балансі).

12) за цілями використання:

- активний капітал (безпосередньо використовується для надання медичних послуг лікувально-профілактичними закладами, від нього напряму залежить якість наданого медичного обслуговування, він вкладається в активні основні засоби – медичну техніку);
- пасивний капітал (забезпечує необхідні умови функціонування лікувально-профілактичного закладу).

Отже, завдяки детальній класифікації капіталу лікувально-профілактичних закладів, можна стверджувати, що управління капіталом у досліджуваній сфері (профілактика, лікування, реабілітація) потребує особливого підходу. Потреба в особливому підході також пояснюється і такими проблемами як оновлення основних засобів у вигляді апаратури, приладів та медичного обладнання, пошуком нових джерел формування капіталу, спосіб нарахування амортизації, створення відповідного показника оцінки ефективності використання капіталу лікувально-профілактичних закладів.

Таким чином, дослідивши класифікацію капіталу лікувально-профілактичних закладів, визначивши її значимість та особливості, існує необхідність у подальшому перейти до вирішення наступних важливих завдань – особливості та методологія аналізування капіталу лікувально-профілактичних закладів, формування та використання капіталу лікувально-профілактичних закладів, що мають прямий вплив на якість медичних послуг з профілактики, лікування та реабілітації.

Джерела та література:

1. Басва О. В. Навчальна програма дисципліни «Медична техніка» : для бакалаврів, спеціалістів / О. В. Басва. – К. : МАУП, 2006. – 23 с.
2. Глухова В. І. Проблема фінансового забезпечення системи охорони здоров'я України / В. І. Глухова // Вісник КДПУ ім. М. Остроградського. – 2009. – № 2. – С. 108-112.
3. Мартыненко В. Ф. Информационные средства финансово-экономического анализа производственной деятельности медицинской организации / В. Ф. Мартыненко, В. А. Полесский // Экономист лечебного учреждения. – 2011. – № 4. – С. 45-56.
4. Портна О. В. Оцінка якості надання медичної допомоги як підгрунтя фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я / О. В. Портна // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2009. – № 4. – С. 300-310.
5. Чуприков А. П. Навчальна програма «Медична і лабораторна техніка» : для спеціалістів, магістрів / А. П. Чуприков, Ю. І. Марков. – К. : МАУП, 2005. – 18 с.

Ваниева Э.А., Аблаева С.Р.

УДК 336.71(477)

ТЕНДЕНЦИИ И ЗАКОНОМЕРНОСТИ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

Введение. В связи с возрастающей ролью банковской системы в обслуживании экономических субъектов, расширением внешнеэкономических и межрегиональных связей, продолжающимся процессом становления и ликвидации отдельных коммерческих банков возрастает роль и значение анализа финансового состояния банка, составным компонентом которого выступает анализ доходов, расходов и прибыли банков. Анализ доходов и расходов банка выступает основной составляющей его финансового состояния. Так, проведение анализа доходов и расходов банка дает возможность изучения результатов деятельности банка, а, следовательно, и оценки эффективности его как субъекта хозяйствования.

Постановка задания. Актуальность данной темы состоит в том, что банки являются основой для развития всего национального хозяйства в целом. От их продуманной и последовательной политики во многом зависит финансирование реального сектора экономики, деятельность предприятий, активное участие домохозяйств в процессе создания стоимости. Целью исследования является анализ финансового результата деятельности банковской системы Украины за 2011 год.

Анализ литературных источников. Проблема эффективного управления банковской деятельностью привлекает внимание многих ученых. А именно, вопросам банковского менеджмента посвящены работы